

Kateket Nytt

- Nya vuxenkurser med nya teman
- *I helgonens värld* – helgonbok för barn

Det har varit en intensiv hösttermin på KPN som inleddes med Franciskusdagens härliga fest. Vi har märkt av en ökad efterfrågan på vårt material (många paket blir det...) och vi har haft fullt upp med att trycka om flera av våra titlar. Det verkar som om antalet barn och ungdomar som deltar i församlingarnas undervisning ständigt växer och det är riktigt glädjande. Allt detta skulle inte gå utan er, kära kateketer. Det arbete ni utför är ovärderligt och helt avgörande för att tron ges vidare till nästa generation. Därför är vi på KPN särskilt tacksamma över alla de tillfällen som givits under hösten att träffa kateketer, främst på våra kurser (kul även med dialog genom Facebook-gruppen Kreativa kateketer). Nu önskar vi er en välsignad jul, då vi får ta emot den djupa glädje som det innebär att vår Herre kommer till oss som ett litet, nyfött barn.

KPNs kansli genom
Ulrika

I helgonens värld

I vår tid vill människor identifiera sig med levande förebilder och levnadsöden. Mänskliga erfarenheter griper tag i oss mer än bara dogmatik och lära. I all sin olikhet speglar helgonen mångfalden i Guds rike. De har verkat vid skilda tider och platser, de har haft helt unika personligheter och egenskaper, ändå har de på ett trovärdigt sätt spridit Guds kärlek. *I helgonens värld* gavs för första gången ut 2003. Den har länge varit slutsåld och efterfrågats. I den nya utgåvan har fler helgon tillkommit, följande 19 helgon finns nu med:

Nikolaus av Myra – *Den verkliga »jultomten«*

Lucia – *Flickan som spred ljus*

Martin av Tours – *Riddaren som drog sitt svärd för Jesus*

Ansgar – *Munken som kom till vikingarna*

Henrik av Uppsala – *Engelsmannen som blev Finlands apostel*

Franciskus av Assisi – *Tiggaren som älskade naturen*

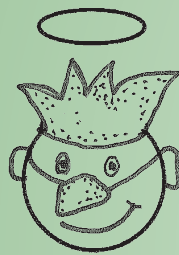
Antonius av Padua – *De fattigas försvarare*

Birgitta av Vadstena – *Flickan från Uppland
som blev skyddshelgon för Europa*

Det är något särskilt med helgon, de ...

... samarbetar

... tar inte sig själva för allvarligt

... lever i nuet

... tänker på andra först

Jeanne D'Arc – Bondflickan som räddade sitt land
 Ignatius av Loyola – Adelsmannen som ville bli ett helgon
 Martin de Porres – Frisören som tog hand om de övergivna
 Don Bosco – Lindansaren som blev gatubarnens vän
 Fader Charbel – Prästen som lämnade allt
 Bernadettes Soubirous – Flickan från Lourdes
 Elisabeth Hesselblad – Kvinnan som tog tillbaka birgittinorden till Sverige
 Thérèse av Lisieux – Tonåringen som bara ville be
 Maximilian Kolbe – Fångnen som dog för att rädda en annan
 Moder Teresa – Den fattiga nunnan som fick Nobels fredspris
 Johannes Paulus II – Påven som slog alla rekord

Hur använda boken i katekesen?

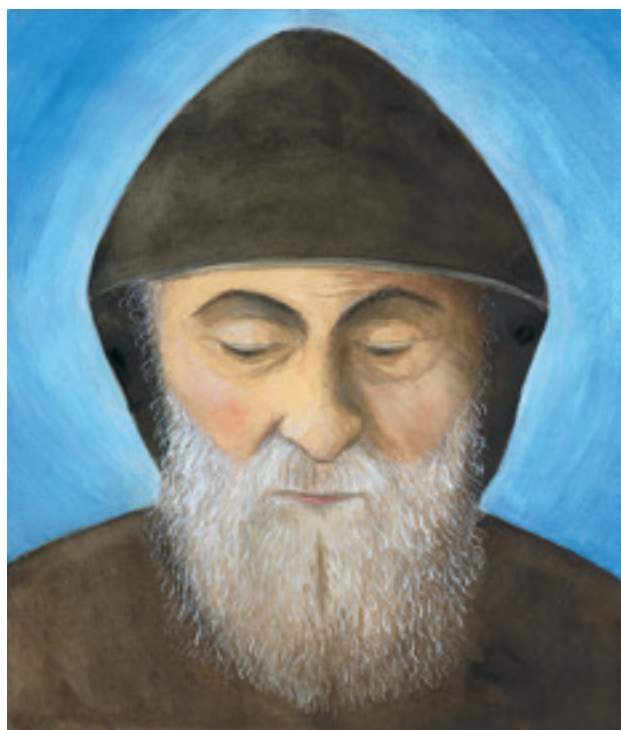
För dig som arbetar med bok 6, *Kyrkans historia*, ger *I helgonens värld* en mer fullödig presentation åt många av de helgon som presenteras där. För ungdomar som ska välja konfirmandnamn är det bra att i god tid få bekanta sig närmare med helgonen. För den som använder sig av helgondramatiseringar på KPNs hemsida, www.kpn.se erbjuder boken mer bakgrund kring varje helgon. Titta gärna också på KPNs nya helgonvideo (ur serien »Katolskt för nybörjare«), den kan ge inspiration till att lära känna de enskilda helgonen mer. Boken är skriven av Anna Dunér och illustrerad av Andréa Räder. Pris 90 kr.

Johannes Paulus II förlåter den man som sköt honom.

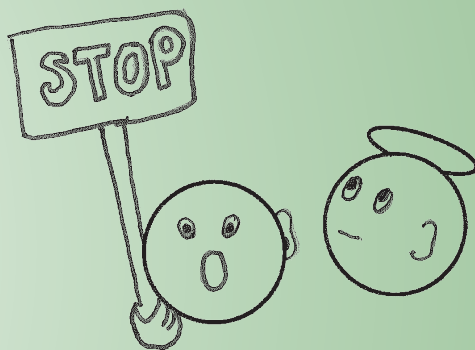
Maria Elisabeth Hesselblad skyddar judar. mot nazister!

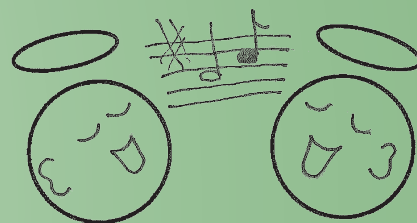
P Charbel ber till Gud.

.... tröstar och förstår

... respekterar andras åsikter

.... gläder sig över julen!

Fördjupa din tro! Möt KPNs nya kursledare

Längtar du efter att fördjupa din tro tillsammans med andra? Att få lyssna till kunniga kursledare som på ett inspirerande sätt öppnar nya horisonter i kyrkans rika trosskatt? Då kan KPNs Vuxenkurser vara något för dig. Under dessa helger erbjuds du föredrag på hög nivå, goda samtal, mässor och andakter, promenader i natursköna områden och en gemenskap kring ost och vin på kvällen. Här ett axplock från de utvärderingar vi fått från tidigare deltagare på vuxenkurserna.

- Härlig entusiasm från kursledarna, därtill lättsamt och roligt att lyssna till.

- Föreläsarnas detaljkännedom imponerade, samt deras humor!

- Viktig kurs för att stärka vår identitet som katoliker. Man behöver känna till våra rötter, inte minst som ny katolik.

- Trevlig stämning och god mat!

- För mig blev hela helgen en andlig upplevelse.

- Fantastisk ledare, så berikande helg.

- Roligt att träffa folk från andra församlingar och missioner, både katoliker och icke-katoliker.

- Så varmt bemötande av systrarna på klostret.

- Den bästa kursen jag har varit på. Gick inte att lämna rummet, så spännande var han att lyssna på.

Till skillnad från KPNs kateketkurser vänder sig vuxenkurserna till alla som vill fördjupa sin tro. Varje kurs kommer att erbjudas vid varje ort (se vilka platser på nästa sida) under tvåårsperioden 2018–2019. KPNs vuxenkurser ges i samarbete med studieförbundet Bilda och med bidrag från Ansgarwerk München.

Johannesevangeliet

Emanuel Sennerstrand är en uppskattad föreläsare från KPNs tidigare vuxenkurser. Under det senaste året har han på biskopens uppdrag arbetat med att skriva en katolsk kommentar till Bibeln.

Johannesevangeliet är annorlunda än

övriga evangelier, både vad gäller innehåll och tonfall. Det är mer teologiskt och kanske inte någon nybörjarläsning. Johannes vill föra oss ut på djupt vatten.

I kursen kommer vi gå igenom de sju tecken (underverk) som skall föra till tro. Vi kommer fördjupa oss i evangeliets yttersta mysterium: den gudomliga familjen uppenbarad som Fader, Son och Ande. De ofta förekommande orden *agapao* och *fileo* har gett evangeliet namnet »Kärlekens evangelium«. Men vad innebär den gudomliga kärleken? Och vem definierar sann kärlek i vår tid? Ett annat ofta återkommande begrepp hos Johannes är »härlighet«. På vilka sätt blir Guds härlighet synlig i Kristus?

Johannes beskriver inte instiftandet av eukaristin, vilket de andra evangelierna gör. Varför är det så? Och varför undviker han att nämna påskmåltiden? Eukaristin dyker istället upp på ett annat och oväntat ställe. Detta är exempel på frågor som vi kommer ägna oss åt under kursen. Slutligen kommer Johannes förtrogenhet med Jerusalem att uppmärksammas. Vi går igenom stadens geografi och topografi samt några arkeologiska utgrävningar som kastar ljus över bibeltexterna. Jag kommer också att berätta hur det kändes att sitta i Siloadammen, mitt under pågående utgrävning!

Vem vill du vara i ett julspel?

En av de vise männen, eftersom jag ofta önskar att jag vore vis ...

Att försvara tron och kyrkan med förnuftet – den katolska apologetikens grunder

Pater Thomas Idergard är jesuit, kaplan i S:ta Eugenia församling i Stockholm och medverkar regelbundet i tidskriften *Signum*. Han har en bakgrund inom politik och opinionsbildning, där debatt och argumentation varit dagliga arbetsverktyg.

Redan aposteln Paulus använde förnuftsargument i sin förkunnelse och tidigt i Kyrkan utvecklades apologetiken som metod. I vårt

Emanuel Sennerstrand.
Foto: privat.

P Thomas Idergard SJ. Foto: privat.

sekularistiska och pluralistiska samhälle är behovet av att resonera med förnuftet, dvs det som förenar alla människor, om den kristna trons grundläggande frågor, större än tidigare. Den klassiskt kristna synen är att tro och förnuft inte är fiender utan goda grannar, som samverkar för att leda oss till sanningen, dvs Gud uppenbarad i Kristus.

Kursen vill bidra till bättre förståelse för, och därmed användning av, apologetik i vår tids evangelisation. Vi ska tala om vad alla kan veta om Gud, vem trons Gud är, varför kristen tro är förnuftig och relationen tro-vetenskap. En utgångspunkt kommer vara sekularismens vanligaste invändningar, en annan kursdeltagarnas behov och önskemål. Vi kommer att varva föreläsningar med praktiska övningar där deltagarna själva får prova på praktisk apologetik.

Vill du bli bättre på att resonera om tron och Kyrkan med förnuftsargument? Då är kursen om den katolska apologetikens grunder något för dig.

Vem vill du vara i ett julspel?

Oxen i stallen i Betlehem där Jesusbarnet föddes och som blev ett tyst vittne till allt.

Ulf och Birgitta Ekman. Foto: privat.

Kyrkan, helgonen och evangelisationen

Ulf och Birgitta Ekman är välkända kristna profiler som efter en lång förberedelse konverterade till katolicismen.

Kursen kommer att koncentrera sig kring tre teman. I det första berör vi upptäckten av rikedomarna och tillgångarna i kyrkan och vårt behov av att ständigt fördjupas i vår tro. I en värld full av svårigheter och bedrävelser är det lätt att sänka blicken och tappa modet. Då finns risken att även kyrkan framstår som något problematiskt. Att lyfta blicken och se hur Jesus Kristus är närvarande och strålar fram i sin kyrka, inte minst genom det sakramentala livet, är både nödvändigt och en stor nåd till uppmuntran för ett rikare personligt andligt liv.

Det andra temat är om helgonen som är de som kan hjälpa oss in i en rikare förståelse av kyrkans liv. Vi berättar lite mer personligt om några helgon; jungfru Maria, den heliga Birgitta, S:t Johannes Paulus II och några till, hur deras liv och exempel förändrat vårt tänkande. I vår omvärld ser vi kyrkosplittringens effekter. Hur kan helgonen hjälpa oss i förståelsen av vikten av de kristnas enhet?

Det tredje temat berör den nya evangelisationen. I vår tid har behovet av evangelisation ökat. Hur kan man som katolsk lekman ge skäl för sin tro med frimodighet utan att framstå som framfusig? Hur kan sekulära människors inre längtan efter Gud förenas med kyrkans erbjudande om nåd och liv?

Vem vill ni vara i ett julspel?

Vi kan väl vara antingen någon av herdarna eller fåren.

Österländska liturgier

– en inspiration för hela kyrkan

Fader Tadeusz Bienasz är född i Polen, har blivit prästvigd i Sverige och är doktor i teologi. Utöver sin tid i Sverige har han också varit verksam i flera andra länder och är särskilt tacksam för åren då han fick hjälpa flera församlingar i Ryssland.

Med stor glädje tänker jag på de underbara år som Gud har skänkt mig i Ryssland.

Han är också tacksam för att biskop Anders skickade honom till Rättvik där han under åren 2015–2016 mötte människors frågor och längtan i en atmosfär av bön, tystnad och värme.

F Tadeusz Bienasz. Foto: privat.

Från Rättvik fick jag åka till Birgittagården i Falun för att fira liturgin med systrarna. Där blev jag också inspirerad av den heliga moder Maria Elisabeth Hesselblads liv.

Under min kurs vill jag berätta om den andliga erfarenhet som Gud skänkte mig i flera olika länder och kulturer. Särskilt vill jag berätta om människosynen i de österländska och västerländska traditionerna i kyrkan och hur de uppenbaras i den gudomliga liturgin. Den kristna synen på människan var en ledande tanke i min doktorsavhandling och därför vill jag med glädje dela med andra det som motiverade mig att ingå i Jesus Kristi mysterium. I centrum av vår reflexion ska vara den gudomliga liturgins mysterium. Jag ska koncentrera mig på andligheten och katekesen under kristenhetens första århundraden och de liturgiska traditionerna som då började att utvecklas för att bättre förstå de orientaliska katolska kyrkor vi har i Sverige idag.

Vem vill du vara i ett julspel?

En av herdarna, för också jag vill höra änglarnas budskap och änglarnas kör som ständigt sjunger: Ära vare Gud i höjden!

Svensk katekes från 1580!

Det var en stor händelse när Katolska Kyrkans Katekes utkom på svenska år 1996 (tack Catholica förlag!). För KPN är det till exempel helt självklart att alltid utgå från den i våra olika material. Men faktum är att det inte är första gången en katekes kommit på svenska.

För nutida kateketer kan det vara intressant att känna till att det redan under kung Johan III:s tid gavs ut en katolsk katekes på svenska, tryckt 1580, författad av jesuiten Petrus Canisius (1521–1597), en av 1500-talets mest betydande katolska lärare och predikanter. Canisius var en framgångsrik författare av katekeser och de spreds över hela världen. Översättningen till svenska gjordes sannolikt av den norsk-svenske jesuiten Laurentius Norvegus, även kallad Klosterlasse.

Skara stiftshistoriska sällskap utger nu katekesen – Katolikernas lilla katekes – med inledning, kommentarer, i faksimil och med modern översättning. När man läser slås man av hur väl man känner igen sig, katekesen är verkligen mycket lik dagens världskatekes och har en varm ton. KPNs tidigare direktör Margareta Murray-Nyman har bearbetat texten och jesuitpater Fredrik Heiding har skrivit en inledning och kommentarer till utgåvan. Fader Anders Piltz har sammanställt ett avsnitt med ordförklaringar. Utgåvan omfattar 208 sidor, bunden i hårdpärm och rikt illustrerad.

Pris 175 kr, beställ genom redaktören: 0510-48 52 15

eller e-post jarpas.pastorat@svenskakyrkan.se

OBS! Kan inte beställas på KPN.

VUXENUTBILDNING VÅREN 2018

JOHANNESSEVANGELIET EMANUEL SENNERSTRAND ÅH STIFTSGÅRD 2-4 MARS

Ingen bibelbok citeras i katolska kyrkans katekes så många gånger som Johannesevangeliet. I fornkyrkan kallades boken för det andliga evangeliet.

ATT FÖRSVARA TRON OCH KYRKAN MED FÖRNUFTET – DEN KATOLSKA APOLOGETIKENS GRUNDER P THOMAS IDERGARD SJ OMBERG 16-18 MARS

TROSFÖRDJUPNING FÖR ALLA

KUNSKAP PÅ VÄG

KYRKAN, HELGONEN OCH EVANGELISATIONEN ULF OCH BIRGITTA EKMAN MARIELUND 20-22 APRIL

ÖSTERLÄNDSKA LITURGIER – EN INSPIRATION FÖR HELA KYRKAN F TADEUSZ BIENASZ RÖGLE 20-22 APRIL

Kostnad:

Kurserna erbjuder vi till subventionerat pris, 1000 kr/helg
Kateketer betalar 600 kr och
ungdomar (max 28 år) 300 kr.

Upplysning och anmälan www.kpn.se - Tfn 08- 50 557 660

Kateketkurser våren 2018

Till våren planeras nya kateketkurser i Västerås (17 februari, 10–13 + lunch), Stockholm (24 februari 9.30–13 + lunch). Även i Luleå och Gotland planeras kateketdagar, håll utkik på hemsidan, tider och datum bestäms inom kort. KPN gör alla sina kurser i samarbete med Studieförbundet Bilda.

När du anmäler dig till våra kurser

Detta är en liten men ändå viktig fråga: när du anmäler dig till våra kurser ber vi dig att alltid göra det via vår hemsida. Vi behöver få in varje namn och alla uppgifter direkt och korrekt. TACK!

En av KPNs många kateketkurser under hösten hölls i Linköping under ledning av Carina Björklind (Bilda) och Rauha Navarro Marttinen (KPN). Många glada kateketer deltog! Foto: Carina Björklind.

I serien "Katolskt för nybörjare" som finns på KPNs hemsida www.kpn.se, har nu lagts till en ny video om helgon. Den är kort men kärnfull, gjort med en portion humor liksom de tidigare filmerna i denna serie.

Kateketens dag 2018

Nästa år är det äntligen dags igen: Kateketens dag kommer att hållas i Södertälje, den 29 september 2018. Det kommer bli en dag där Sveriges alla kateketer är inbjudna till att samlas kring vår kardinal Arborelius och få hans välsignelse. Vi kommer också få lyssna till intressanta föredrag, delta i workshops och inspirera varandra. Särskild gäst blir **Fr Michel Remery**, författare till boken »Twittra med Gud«. Boka redan nu!

Konvertitreträtt med kardinal Arborelius

På grund av stor efterfrågan arrangerar KPN en extra konvertitreträtt på Marielund, den 16–18 februari. För mer info och anmälan: www.kpn.se

Krisma

För tredje gången trycker vi nu konfirmandmaterialet Krisma. I denna upplaga har ändringar gjorts i kapitlet om Bibeln (kapitel 5) och om kärleken (kapitel 8). Även andra uppdateringar har gjorts, håll till godo!

Franciskusdagen 2017

En glädjens dag blev det den 23 september, då årets Franciskusdag i Kungsträdgården gick av stapeln. Det är stort att få fira mässan med vår egen kardinal mitt i Stockholm under öppen himmel. Vid mässans slut blev husdjuren välsignade, därefter blev det sång och dans från stora scenen och många roliga aktiviteter för hela familjen i parken. Se gärna videon från detta event på www.kpn.se

Foto: Hans G Holder

Foto: Bitte Assarmo

Aneta Larsen

**Skaraborgs katolska församling S:t Brynolf
och S:ta Helena, Skövde**

Vad vill du förmedla till barn och ungdomar, Aneta?

»Jag vill att de skall veta att de alltid är älskade, oavsett vad de har gjort, oavsett hur de har det hemma eller i skolan. Gud älskar dem alltid, är för dem alltid.« När Aneta säger detta, tättnar atmosfären. Under en lugn yta finns det mycket mer än man först anar. Hennes intensiva sida kommer också fram, när hon med lätthet går in i olika roller under dramaövningar. »Ja, det är alltid lätt att spela någon annan«, ler Aneta.

En rivstart för Aneta. Både hon och maken Johnny blev tillfrågade om de kunde tänka sig att bli hjälpkateketer. Ja, det kunde de – det var ju inte så mycket ansvar på en gång. Men efter två undervisningstillfällen fick Aneta helt ensam ta ansvaret för kommuniionsbarnen. »Vad gör jag?«, undrade hon. »Jag kan ju ingenting.« Aneta fick helt enkelt lita på KPNs böcker. Också stödet från andra kateketer är viktigt för Aneta. Därför är de kontinuerliga kateketträffarna så betydelsefulla. Men visst kunde Aneta mycket redan från början. Hon etablerade en bra kontakt med föräldrarna och gruppen blev på det viset mer sammansvetsad. På det hela taget gick allt förvånansvärt bra. Men Aneta vill utvecklas. Hon funderar mycket på språkets betydelse. »Man kan inte prata stelt med barn«, säger Aneta. »De måste kunna förstå.« För att kunna lära sig ett bra sätt att prata med barn och ungdomar, lyssnar hon på en präst som kan konsten att prata med ungdomar. Honom har hon hittat på Youtube.

Under hösten har Aneta undervisat både små barn och tillsammans med maken även konfirmander. »Mina ben var skakiga från början men

Enligt Aneta ger bra kontakt med föräldrarna en mer sammansvetsad undervisningsgrupp.

nu är jag tillitsfull.« Anetas Youtube-präst säger: »När du har allt under kontroll, kör du inte tillräckligt fort. När du kör mot heligheten, måste du tappa kontrollen.«

Inför undervisningen använder Aneta en bön som samtidigt är en fråga: »Gud, vad vill du att jag ska göra?« Hon överlämnar sig själv till den store Lärarens händer. »Nu måste du, Gud, ta över!« Det är just sådana erfarenheter som kateketerna kan dela med varandra under KPNs katekethelger. Då får de möjlighet att prata mer ingående med varandra. Det har blivit lite av en tradition att en stor grupp kateketer från Skövde åker tillsammans till KPNs kateketkurser, det ger dem uppmuntran i sitt uppdrag.

Efter att blivit kateket har Aneta känt att hon är mer delaktig i församlingens liv. »Kan den busige pojken vara en så fin ministrant! Jag blir glad att jag gjort något, varit där.« Men det finns även andra skäl till att fortsätta med katekesen: »Jag är inte färdig med min tro, jag tar det som en möjlighet att växa i tron och utvecklas som människa.« En av de underbaraste saker hos Aneta är nog hennes raka och ärliga frågor. »Hur kan jag få ungdomarna att vilja bli heliga?« En fråga som vi alla borde ställa oss.

Text och bild: Rauha Navarro Marttinen

Fakta

KateketNytt utges tre gånger om året av Katolska Pedagogiska Nämnden.
Redaktion: Ulrika Erlandsson (ansvarig) och Rauha Navarro Marttinen.
Layout: Anna Klint
Omslag: bilder hämtade från KPNs helgonaffischer, se mer info på KPNs hemsida.
Tryck: Norra Skåne Offset
KateketNytt trycks med bidrag från Bonifatiuswerk, Tyskland.

Adress: Johannes Paulus II:s
Pastoralcentrum
Brunnsgränd 4, 4 tr
Box 2150
S-103 14 Stockholm
Epost: kpn@katolskakyrkan.se
tfn: 08-505 57 660
Hemsida: www.kpn.se

Stöd KPN!

Det här numret av KateketNytt går som vanligt till alla kateketer som vi har adressen till. Ge oss gärna information om nya kateketer! Ni som vill stödja tidningen kan göra det genom att betala in en frivillig summa till vårt bankgiro 119-2053 och/eller att bidra med förslag till innehåll. Tack till alla er som redan gjort det!

ISSN 0282-0234